

Materiały do warsztatu

E-koordynatorzy w Cyfrowej Szkole. Wymiana dobrych praktyk

Materiały do warsztatu zostały przygotowane w ramach programu „Szkoła z klasą 2.0” i stanowią jego własność. Druk materiału jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

Rozpoznanie zasobów	5
Spotkanie otwierające – przykład rozpoznania zasobów	5
Szkolenia nauczycieli	6
Tematyka szkoleń dla nauczycieli.....	7
Harmonogram wykorzystania sprzętu	8
Współpraca w zespole.....	10
Komunikacja w Zespole 2.0	13
Kodeks 2.0 – siedem głównych problemów.....	14
Kodeks 2.0 – przykład.....	16
Aktualizacja Kodeksu 2.0.....	17
Przyroda, Zadanie TIK.....	21
Przyroda, projekt.....	23
Język polski, projekt.....	26
Historia, Zadanie TIK.....	28
Historia, projekt.....	29
Matematyka, Zadanie TIK.....	31
Matematyka, projekt.....	33
Język angielski, Zadanie TIK.....	35
Język angielski, projekt.....	37
Informatyka, Zadanie TIK.....	40
Informatyka, projekt.....	42

Rozpoznanie zasobów

Czym dysponujemy?

- **Ludzie** – nauczyciele, którzy potrafią/chcą korzystać z TIK w nauczaniu, informatyk/czka, inni specjaliści, uczniowie.
- **Umiejętności** – znajomość programów, obsługi sprzętu, platform, lista osób, które mogą pomóc innym, możliwość przeprowadzenia wewnętrznego szkolenia.
- **Sprzęt** – komputery, rzutniki, routery, tablice interaktywne, kamery.
- **Infrastruktura** – sale, internet, Wi-Fi, okablowanie, gniazdka elektryczne w pomieszczeniach.

Spotkanie otwierające – przykład rozpoznania zasobów

Jolanta Rozińska, Publiczna Szkoła Podstawowa w Myśliszewicach

Mamy nauczycieli, którzy potrafią korzystać z TIK oraz wykorzystują je na lekcjach. Zawsze możemy poprosić informatyków o pomoc bądź udzielenie wskazówek (w szkole wielu nauczycieli ma wykształcenie informatyczne). Wielu nauczycieli korzysta z różnych form dokształcania i doskonalenia – mogą po kursie podzielić się wiadomościami. W wyszukiwaniu informacji często świetni są uczniowie, ponieważ to oni więcej „siedzą w sieci” i nawet przypadkiem mogą natknąć się na ciekawą stronę związaną z tematem naszej lekcji. (...)

Fot. 1. Szkoła Podstawowa w Myśliszewicach

Pytania i problemy:

- Czy jest dostęp do Internetu w każdej sali lekcyjnej?
- Czy zawsze, kiedy potrzebujemy, możemy skorzystać z tablicy interaktywnej, sali komputerowej?
- Jak często musimy przygotowywać prezentacje multimedialne na lekcje?
- Gdzie możemy znaleźć materiały do lekcji?
- Czy poradzę sobie ze sprzętem?
- Jak zachęcić wszystkich nauczycieli do korzystania ze sprzętu, projektora, tablicy interaktywnej?
- Nie wszyscy uczniowie potrafią korzystać z poczty elektronicznej, głównie chodzi o dzieci młodsze.
- Nie każde dziecko ma Internet w domu.
- Uczniowie często korzystając z internetu popełniają plagiat - nie podają źródła, bądź podają tylko słowo „internet” zbyt ogólnie.

Szkolenia nauczycieli

Barbara Celmerowska, dyrektorka Integracyjnej Szkoły Podstawowej nr 67 im. Janusza Korczaka

Udało się przeprowadzić dwa szkolenia nauczycieli dotyczące możliwości wykorzystania TIK. Swoją wiedzę podzieliła się szkolna koordynator projektu we współpracy z koordynatorem gimnazjum – z wykształcenia nauczycielem technologii informacyjnej. Tematyka szkoleń obejmowała:

- kształtowanie umiejętności wprowadzania informacji i artykułów na stronę internetową Zespołu Szkół;
- prezentacje w PowerPoint, czyli jak uczynić lekcje ciekawszymi metodami.

Dla uczniów i nauczycieli zainteresowanych tematyką projektu stworzono również listę programów i narzędzi TIK przydatnych w procesie edukacyjnym, którą zamieszczono na stronie internetowej Zespołu Szkół.

Dodatkowo, szkolna koordynator pełni w każdy pierwszy i trzeci wtorek miesiąca dyżury „Pogotowia TIK” dla wszystkich nauczycieli, którzy chcą pracować z TIK i potrzebują pomocy, dodatkowych wskazówek bądź szukają inspiracji.

Jednak to, co cieszy nas najbardziej, to reakcja uczniów na „unowocześnienie” zajęć lekcyjnych. Teraz, kiedy uczniowie widzą działania nauczycieli, sami chętniej angażują się w powierzane im zadania (szczególnie w te, które wykorzystują TIK), a także aktywniej uczestniczą w zajęciach. Jest to sfera działań zakładająca nie tylko aktywność obydwu stron, ale dająca możliwość wykazania się nawet najmłodszym.

Tematyka szkoleń dla nauczycieli

Jakich szkoleń mogą potrzebować nauczyciele? Oto lista możliwych tematów:

- podstawowe umiejętności obsługi systemu operacyjnego Windows/Linux, konfiguracji komputerów (np. tworzenie kont użytkowników, nadawanie uprawnień itp.), instalacji i konfiguracji wybranego oprogramowania komputerowego;
- pakiety biurowe – edytowanie tekstów, arkusz kalkulacyjny, tworzenie prezentacji multimedialnych, obsługa programów pocztowych;
- funkcjonowanie komputerów w sieciach lokalnych oraz w internecie, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa użytkowników i pobierania zasobów internetowych;
- wyszukiwanie informacji w internecie, tworzenie i umieszczanie zasobów w sieci, udostępnianie zasobów w sieciach lokalnych i internecie, konfiguracja zapory sieciowej i oprogramowania sieciowego;
- korzystanie ze źródeł, wolne licencje i prawa autorskie w sieci;
- aplikacje online – np. narzędzia i usługi Google, tworzenie dokumentów i udostępnianie ich w internecie, mapy, tworzenie prezentacji online (np. Prezi), narzędzia do zarządzania pracą w grupie (np. Asana) itp.;
- wykorzystanie platform internetowych oraz internetu na nauczonym przedmiocie;
- komunikowanie się przez internet (Skype, Gadu-Gadu, komunikatory Google czy MSN);
- blogi, wiki, YouTube, internetowe notatniki, galerie, mikroblogi, narzędzia umożliwiające tworzenie plakatów, podcastów, fotocastów, portale społecznościowe itp.

Harmonogram wykorzystania sprzętu

Najważniejsze nie jest to, ile jest w szkole nowych laptopów, ale jak zostaną one wykorzystane, jaki do nich będą mieli dostęp uczniowie i jak wpłynie to na pracę na poszczególnych lekcjach.

Dobry harmonogram

- powinien usprawnić podział sprzętu między nauczycielami;
- pomoże ustalić, jak ma wyglądać dostęp do pracowni komputerowej;
- pozwoli optymalnie wykorzystać szkolne zasoby.

Nie przeznaczajmy pracowni komputerowej tylko na potrzeby zajęć informatycznych!

Jak dzielić się sprzętem?

Stacjonarna pracownia komputerowa – możliwe rozwiązania:

- jedna klasa spędza cały dzień w pracowni (i wtedy wszystkich przedmiotów tego dnia uczy się z TIK);
- cały dzień w pracowni spędza dany nauczyciel (i na każdą lekcję przychodzi do niego inna klasa).

Standardowo liczba komputerów w sali komputerowej nie przekracza 15. Jeśli prowadzimy w niej zajęcia z całą klasą, dobrze jest przyjąć system pracy: komputer na zespół.

Mobilna pracownia komputerowa: nauczyciel/ka może przemieszczać się z komputerami między klasami i wykorzystywać dowolną salę lekcyjną.

Przykładowe harmonogramy

Tabela 1. Harmonogram wykorzystania mobilnego zestawu nr 1

Lekcja	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek
1.	4 c, matematyka	5 b, j. polski	6 b, historia	4 b, j. polski	4 b, informatyka
2.	6 a, historia	6 b, j. polski	4 b, matematyka	5 a, j. polski	4 c, informatyka
3.	5 b, historia	5 a, informatyka	6 a, informatyka	6 a, j. polski	5 a, matematyka
4.	4 a, matematyka	5 b, informatyka	6 b, informatyka	4 a, przyroda	5 b, matematyka
5.	4 a, informatyka	5 c, informatyka	6 c, informatyka	4 b, przyroda	5 c, matematyka
6.	kółko j. angielskiego	kółko szachowe	gazetka szkolna	4 c, przyroda	biblioteka
7.	kółko informatyczne	kółko historyczne	gazetka szkolna	kółko matematyczne	

Tabela 2. Harmonogram wykorzystania pracowni komputerowej (wariant: cały dzień dla jednej klasy)

Lekcja	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek
1.	4 a, historia	5 a, j. angielski	6 b, matematyka	6 a, historia	4 c, przyroda
2.	4 a, j. angielski	5 a, przyroda	6 b, Przyroda	6 a, matematyka	4 c, informatyka
3.	4 a, przyroda	5 a, informatyka	6 b, j. polski	6 a, j. polski	4 c, j. angielski
4.	4 a, j. polski	5 a, j. polski	6 b, informatyka	6 a, przyroda	4 c, historia
5.	4 a, matematyka	5 a, historia	6 b, historia	6 a, j. angielski	4 c, j. polski
6.	kółko j. angielskiego	kółko szachowe	gazetka szkolna	6 a, j. niemiecki	biblioteka
7.	kółko informatyczne	kółko historyczne	gazetka szkolna	kółko matematyczne	

Tabela 3. Harmonogram wykorzystania pracowni komputerowej (wariant: cały dzień dla jednego nauczyciela/jednej nauczycielki)

Lekcja	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek
1.	4 b, j. angielski	4 a, informatyka	4 a, j. polski	6 a, matematyka	5 a, przyroda
2.	4 a, j. angielski	4 b, informatyka	4 b, j. polski	4 a, matematyka	4 a, przyroda
3.	4 c, j. angielski	5 a, informatyka	6 b, j. polski	4 b, matematyka	4 b, przyroda
4.	5 a, j. angielski	5 b, informatyka	6 c, j. polski	5 a, matematyka	5 c, przyroda
5.	5 b, j. angielski	5 c, informatyka	5 a, j. polski	5 c, matematyka	6 a, przyroda
6.	kółko j. angielskiego	kółko szachowe	gazetka szkolna	6 c, matematyka	biblioteka
7.	kółko informatyczne	kółko historyczne	gazetka szkolna	kółko matematyczne	

Współpraca w zespole

Nie da się zmienić szkoły na bardziej cyfrową, działając w pojedynkę. Poza tym przecież sprzęt jest wspólny, pracownię wykorzystują wszyscy, a uczennice i uczniowie powinni używać TIK w różnych dziedzinach i do różnych zadań. Sam/a dyrektor/ka, koordynator/ka czy najlepszy/-a nawet nauczyciel/ka niewiele zdoła. Trzeba zacząć od zbudowania zespołu, który wstępnie zaplanuje pracę na najbliższy miesiąc, semestr, rok szkolny, a może nawet na trochę dłużej.

Co więcej, nowe technologie niezwykle ułatwiają współpracę, dzięki nim można bowiem:

- poinformować wszystkich o terminach i celach spotkań zespołu (poczta mailowa, kalendarze online);
- wspólnie pracować nad harmonogramem działań w szkole 2.0;
- pisać i redagować dokumenty, np. regulamin korzystania z komputerów na lekcjach i przerwach, instrukcje do zadań z różnych przedmiotów, scenariusze lekcji, plany debat szkolnych, Kodeks 2.0.;
- szukać w sieci dobrych praktyk innych szkół i adaptować je do własnych potrzeb;
- komunikować się z innymi nauczycielami, pytać o ich doświadczenia, dzielić się swoimi;
- porozumiewać się z uczniami, rodzicami na temat proponowanych zmian w sposobie nauczania czy wydarzeń szkolnych.

Aby współpraca była możliwa, potrzebna jest decyzja dyrekcji i jej stałe wsparcie dla zespołu, determinacja i systematyczny wysiłek koordynatora/-rki, a wreszcie – wola przynajmniej kilkorga nauczycielek i nauczycieli, by zacząć lepiej korzystać z TIK i nawzajem się tego uczyć. Nauczyciele, którzy pracują w szkole, ale nie są jeszcze gotowi włączyć się w pracę zespołu, nie powinni być do tego zmuszani na siłę – być może sami się do tego powoli przekonają, gdy zobaczą, jakie płyną z tego korzyści dla uczniów i ich samych.

A oto kilka zestawów wskazówek:

Pięć ważnych argumentów za pracą zespołową nauczycielek i nauczycieli

1. Praca nauczyciela, chociaż wymaga samodzielności, nie jest zajęciem dla indywidualistów. Wspólnie wychowujemy i uczymy tego samego ucznia czy uczennicę.
2. To, co im oferujemy, musi być spójne. Nie zapewnią tej spójności same zapisy w dokumentach – plany, programy, podstawy – zwłaszcza jeśli nie czujemy się ich autorkami czy autorami.
3. Rozwój zawodowy następuje najszybciej, gdy pracujemy w zespole, gdzie wszyscy mogą otwarcie rozmawiać o swojej pracy. Wymiana doświadczeń jest jednym z najskuteczniejszych sposobów doskonalenia warsztatu.
4. Nie uda się osiągnąć wyznaczonych wspólnych celów, jeśli zadaniami obciążymy tylko nielicznych. To rodzi frustracje i poczucie krzywdy, psuje atmosferę. W źle pracujących zespołach te same osoby stale biorą pracę na siebie, inne nie mogą, bo – jak twierdzą – szkoda im na to czasu!

5. W zespole łatwiej o nowe pomysły i inspiracje, mnoży się satysfakcja, jaką przynosi sukces, a także lżej się znosi ewentualne porażki.

Rady dla dyrektorki/ra Zespołu 2.0:

1. Doceniaj starania całego Zespołu 2.0 i wysiłek każdego z osobna.
2. Jeśli to tylko możliwe, regularnie bierz udział w spotkaniach Zespołu 2.0.
3. Nie denerwuj się, nie zmuszaj i nie rozkazuj! Pamiętaj, że każdy głos jest ważny i o każdy warto zabiegać.
4. Szukaj współpracowników, np. nauczyciela, który chce i potrafi uczyć z TIK. Niech poprowadzi lekcję otwartą, zarazi optymizmem kolegów, wprowadzi w szkole innowacyjne rozwiązania, nawet te organizacyjne, które tradycyjnie należą do ciebie.
5. Pamiętaj, jak wiele może dać współpraca z uczniami – im na TIK zależy, bo to dla nich przepustka do przyszłości. Zaproś uczniów, by pomogli ci budować e-szkolę. Może wymyślą reguły korzystania z pracowni komputerowej i sprzętu? Daj im szansę wziąć odpowiedzialność za coś ważnego.
6. Stwórz bank dobrych e-praktyk w szkole – spraw, by były widoczne. Tak można przekonać nieprzekonanych, przyciągnąć niezainteresowanych, zaciekawic obojętnych.
7. Dąż do tego, by e-praktyki stały się w szkole obowiązującym standardem pracy. Regularnie je oceniaj wraz z radą pedagogiczną. Zastanawiajcie się, co się wam udaje, co trzeba poprawić (i jak?), a co odrzucić, bo nie sprzyja budowaniu jakości.
8. Jeśli nie wiesz, od czego zacząć, zacznij od czegoś drobnego. Nie musisz od razu robić rewolucji!

Dziesięć rad dla koordynatorki/ra Zespołu 2.0:

1. Poznaj i wykorzystuj umiejętnie mocne strony wszystkich członkiń i członków zespołu.
2. Określcie wyraźne cele waszego działania, najlepiej na piśmie.
3. Opracujcie harmonogram spotkań i dokładny plan pracy – wywieście go w widocznym miejscu w pokoju nauczycielskim.
4. Ustal zasady porozumiewania się i współpracy.
5. Objasnij zadania poszczególnym członkom, pytaj i proś, nie polecaj.
6. Doceniaj i staraj się uwzględniać propozycje innych.
7. Zauważ wysiłek każdej osoby.
8. Pilnuj realizacji zadań w terminie.
9. Zadbaj o upowszechnianie dokonań zespołu – wasza praca powinna być widoczna dla całej społeczności szkolnej.
10. Nie poddawaj się – optymistom łatwiej o sukces.

Rady dla członkini/ka Zespołu 2.0:

1. Licz na siebie i innych członków swojego zespołu; nie żałuj, że niektórzy nie pracują z wami.
2. Koncentruj się na wybranych zadaniach, nie staraj się naprawić i zmienić wszystkiego naraz.

3. Pamiętaj, że twoja opinia jest ważna, a pomysł może być bezcenny, ale uważnie słuchaj także innych.
4. Przygotowuj się na każde spotkanie zespołu – przynieś przydatne twoim zdaniem materiały, linki, uczniowskie prace.
5. Przygotuj na spotkanie krótką relację z wykonanej pracy i pomysły dalszych działań.
6. Szanuj czas własny i pozostałych – bądź punktualna/y na zebraniach i przestrzegaj wszystkich ustalonych terminów.

Komunikacja w Zespole 2.0

Każdy zespół – czy to nauczycieli, którzy pracują razem w „Szkole z klasą 2.0”, czy uczniów, którzy realizują wspólnie projekt edukacyjny – powinien na samym początku ustalić zasady komunikowania się ze sobą. Zasady warto nawet wydrukować i wywiesić w widocznym miejscu, tam, gdzie będą odbywać się spotkania.

Oto propozycje kilku głównych reguł, które można uzupełnić i/lub zmodyfikować w zależności od potrzeb:

- uważnie słuchamy każdej osoby;
- pilnujemy kolejności zabierania głosu;
- wracamy do tematu, kiedy tylko ktoś spostrzeże, że grupa od niego odbiega;
- jeśli ktoś się z kimś nie zgadza, wyraża to uprzejmie;
- każdy może poprosić o pomoc;
- udzielamy sobie wsparcia;
- dbamy, aby wszyscy byli zaangażowani w pracę;
- gdy komuś coś się uda, nie kryjemy uznania;
- dbamy, by każdy w grupie czuł się ważny;
- uwagi krytyczne formułujemy w sposób przyjacielski i konstruktywny (co można byłoby zrobić inaczej);
- ograniczamy pomysły mało twórcze.

Warto przedyskutować tę listę, zadbać, by wszyscy poczuli się bezpiecznie i zrozumieli, na czym to będzie polegało w praktyce. Można zapytać: „Co to znaczy, że pracując nad zadaniem, będziemy udzielali sobie nawzajem wsparcia? Zróbmy szybką »burzę mózgów«, by sprecyzować, jakie zachowania innych osób odbieramy jako wsparcie”.

Oto przykładowa lista, zachęcamy jednak, by ją opracować samodzielnie lub choćby zmodyfikować, dopasowując do własnych potrzeb.

Zasady mojej pracy w Zespole 2.0

1. Czuję się odpowiedzialny/a za rezultaty pracy całej grupy, także za to, co robią inni.
2. Jestem zaangażowany/a w pracę grupy do końca.
3. Dzielę się z innymi pomysłami, niczego nie „chomikuję”.
4. Szanuję zdanie kolegów.
5. Uprzejmie odnoszę się do innych, unikam złośliwości.
6. Potrafię słuchać innych.
7. Potrafię przyjąć krytyczne uwagi.
8. Pomagam innym w pracy.
9. Gdy nie mogę przyjść na spotkanie, przekazuję innym, co zrobiłem/łam.
10. Przestrzegam wyznaczonych terminów.

Kodeks 2.0 – siedem głównych problemów

1. Ucz i ucz się z TIK!
2. Z informacji korzystaj samodzielnie i krytycznie.
3. Nie kradnij i nie daj się okraść!
4. Komunikujmy się!
5. Komputery pod ręką!
6. Bądź bezpieczny w sieci.
9. Nauczcie tego dorosłych!

1. **Ucz i ucz się z TIK!** Jak prowadzić lekcje w sieci – online i offline? Jak korzystać z Internetu, gdy zajęcia nie odbywają się w pracowni i nie wszyscy uczniowie mają dostęp do komputera (tu giełda pomysłów, np. dwoje uczniów „oddelegowanych” do wyszukiwania i sprawdzania informacji w internecie – na laptopie)? Jakie narzędzia komputerowe/internetowe mogą się przydać na różnych przedmiotach i do różnych zadań – które programy, jakie strony? Jak odrabiać prace domowe w erze TIK? Kiedy i jak używać sieci w sprawdzaniu wiedzy? Jak realizować zespołowe projekty uczniowskie z wykorzystaniem TIK? Jaki użytek z internetu, komputera i telefonów komórkowych można dopuścić na szkolnych sprawdzianach i egzaminach?
2. **Z informacji korzystaj samodzielnie i krytycznie.** Jak nauczyciele i uczniowie mają korzystać z TIK w nauczaniu, by nie było to bezkrytyczne kopiowanie typu „ctrl c – ctrl v”, lecz twórcze wykorzystanie zasobów sieci? Kiedy ściąganie z sieci jest dobre, a kiedy złe? Jak rozpoznawać wiarygodne strony i źródła? Jak odróżnić informacje od komentarzy czy opinii? Jak mądrze i skutecznie szukać potrzebnych informacji i materiałów (szkolny poradnik Googlarza)? Jak nauczyć się dyskutować i precyzyjnie prezentować swoje poglądy w sieci? Czy i jak reagować na nieprawidłowości, oszustwa, błędy? Jak reagować na przejawy rasizmu, antysemityzmu, ksenofobii, nietolerancji?
3. **Nie kradnij i nie daj się okraść!** Jak zgodnie z prawem korzystać z dostępnych w sieci materiałów – tekstów, zdjęć, filmów? Gdzie i jak szukać legalnych materiałów do wykorzystania w nauce? Jak podawać autorów i źródła? Jak czytać i respektować informacje o prawach autorskich? Jak zadbać o własne prawa? Jak podpisywać swoje teksty, zdjęcia itp.? Kiedy i jak korzystać z wolnych licencji?
4. **Komunikujmy się!** Jak używać TIK do komunikacji w szkole między nauczycielami, nauczycieli z uczniami oraz szkoły z rodzicami (maile, portale społecznościowe itp.)? Jakich informacji nie należy rozpowszechniać tą drogą? Jak stworzyć system monitorowania postępów ucznia, by pomagał on się uczyć (zasady dostępu, systemy ostrzegawcze, linki do materiałów dodatkowych dla uczniów)? Czy w kontaktach nauczycieli z uczniami używać sms-ów? Jaka powinna być szkolna strona internetowa (dobre i złe przykłady)? Kto za nią odpowiada, kto ją prowadzi, co mogą na niej robić uczniowie? Gazetka szkolna w internecie (Q-mam i inne narzędzia) – czy i jak nauczyciele powinni ją kontrolować? Co publiczne, a co prywatne – etykieta dla nowych czasów?

5. **Komputery pod ręką!** Jak zapewnić dostępność komputerów i sieci w szkole, zamiast zamykać je w pracowni komputerowej? Jak sprawiedliwie i sensownie dzielić dostęp do TIK między różne przedmioty, różnych uczniów? Czym się kierować, żeby optymalnie wykorzystać komputery i dostęp do sieci? Rozrywka na szkolnych komputerach – kiedy i w jakim zakresie?
6. **Bądź bezpieczny w sieci.** Na czym polega bezpieczne korzystanie z sieci? Jakie ślady zostawiasz serfując po internecie? Jak bez ryzyka korzystać z portali społecznościowych? Komputery szkolne – co uczniowie mogą na nich robić, a czego nie? Czy dane na szkolnych dyskach powinny być szyfrowane? Kontakty z nieznajomymi – kiedy i czym to grozi młodym ludziom? Czy i jak szkoła może uczyć zasad bezpieczeństwa? Co powinno się znaleźć na liście zagrożeń [np. *skimming* (kradzież karty kredytowej, kradzież tożsamości przez internet), *phishing* (wyłudzenie informacji o koncie bankowym przy pomocy fałszywych „formularzy”), *grooming* (nakłanianie przy pomocy czatów i forów internetowych do flirtu i spotkania z intencją seksualnego wykorzystania)]? Na jakie strony lepiej nie wchodzić (pornografia, hazard, podejrzane stowarzyszenia i organizacje)? Jak reagować na propozycje do robienia interesów? Jak się bronić przed internetowymi przestępcami?
7. **Nauczcie tego dorosłych!** W jaki sposób uczniowie – jako „tubylcy” w dziedzinie nowych technologii – mogą wesprzeć nauczycieli we wprowadzaniu TIK w nauczanie i do szkolnej komunikacji? W jaki sposób stworzyć szkołę uczącą się od swoich uczniów? Czy i jak uczniowie – ze wsparciem nauczycieli – mogą szkolić innych dorosłych, np. swoich rodziców, dziadków czy sąsiadów, w dziedzinie TIK? Jak zbadać potrzeby informacyjno-komunikacyjne osób starszych, potencjalnych uczestników szkoleń, jakie umiejętności najbardziej by się im przydały i jak ich nauczać? Jak przełamać barierę wstydu, że młodzi uczą starszych? Kto i jak ma nadzorować takie zajęcia?

Kodeks 2.0 – przykład

Szkoła Podstawowa w Wąsoszach

1. W domu i w szkole z TIK korzystamy, przez co większą wiedzę mamy.
2. Na niebezpieczne strony nie wchodzimy i konsekwencji nie ponosimy.
3. Nielegalne oprogramowania w spokoju zostawiamy i bardzo czyste sumienie mamy.
(Na kary grzywny nie narażając mamy).
4. Podczas czatowania nie galopujemy, niebezpiecznych znajomości nie nawiązujemy.
5. Dane osobowe to prywatna sprawa, publikowanie ich to nie jest zabawa.
6. Jeśli mama, tata, dziadek TIK nie kapują, to się nie śmiej, tylko pomóż – tego potrzebują.
7. Jeśli ktoś was gnębi w necie, szybko tacie (lub pani) to powiecie.
8. Bez podawania źródła nic nie kopiujemy, bo to obciach i plagiat, dobrze o tym wiemy

Aktualizacja Kodeksu 2.0

Aktualizacja Kodeksu 2.0 w Szkole Podstawowej w Opalenicy po roku stosowania

Nasza szkoła jako weteranka ma już opracowany i funkcjonujący Kodeks 2.0. Po przeprowadzonych w listopadzie i grudniu dyskusjach klasowych oraz z zebranych po dyskusjach sprawozdań już wiemy, że istniejący od 2011 roku Kodeks 2.0 w zasadzie spełnia swoje zadanie. Jednak rozwój technologii TIK oraz coraz powszechniejsza dostępność dzieci do jej środków wymaga modyfikacji istniejących zapisów Kodeksu. Uczniowie, jak i nauczyciele wskazywali na konieczność modyfikacji zapisów dotyczących telefonów komórkowych, możliwości komunikowania się na linii nauczyciel – uczeń, uczeń – nauczyciel za pośrednictwem internetu oraz bezpieczeństwa w sieci.

Przyjęcie i zatwierdzenie nowej wersji Kodeksu 2.0 wymaga akceptacji i stosownej uchwały Rady Pedagogicznej i dokonania zmian w WSO oraz ich zatwierdzenia przez uchwałę RP.

W/w zmiany zostaną przedstawione na najbliższym posiedzeniu Rady Pedagogicznej, które odbędzie się 26 stycznia 2012 r. Po tym terminie przedstawię Kodeks 2.0 w nowej postaci, uwzględniający w/w zmiany.

Kodeks 2.0

Nauczyciele różnych przedmiotów w naszej szkole korzystają z TIK podczas swoich lekcji:

- organizują zajęcia w sali komputerowej,
- wykorzystują TIK zadając prace domowe i podczas zajęć na różnych przedmiotach (komputer, projektor, aparat, telefon itp.).

Wykorzystujemy informacje z internetu, ale nie kopiujemy – zawsze podajemy źródło informacji.

Uczymy się od siebie nawzajem; nauczyciel – uczeń, uczeń – nauczyciel – wymiana doświadczeń i wzajemny szacunek.

Każdy uczeń naszej szkoły ma możliwość skorzystania z komputera w szkole.

Z rodzicami i uczniami komunikujemy się poprzez pocztę elektroniczną oraz telefon komórkowy wg reguł i zasad uzgodnionych przez wszystkie strony.

Dbamy o szkolną stronę internetową, bo świadczy o nas samych i jest wizytówką szkoły (np. dostarczamy administratorowi strony ciekawe informacje z życia klasy, umieszczamy ważne informacje itp.).

Stosujemy następujące zasady bezpieczeństwa w sieci:

- Nigdy nie podajemy w internecie swojego prawdziwego imienia i nazwiska. Posługujemy się nickiem, czyli pseudonimem.
- Nigdy nie podajemy osobom poznanym w internecie swojego adresu domowego i numeru telefonu. Nie podajemy też adresu e-mailowego, GG, Skype.
- Nigdy nie wysyłamy swoich zdjęć.

- Jeżeli wiadomość, którą otrzymaliśmy jest wulgarna lub niepokojąca, nie odpowiadamy na nią. Pokazujemy ją swoim rodzicom lub innej zaufanej osobie dorosłej.
- Pamiętamy, że ktoś, kto podaje się za naszego rówieśnika, w rzeczywistości może być dużo starszy i mieć wobec nas złe zamiary. Jesteśmy ostrożni!
- Jeśli ktoś lub coś w internecie nas przestraszy, koniecznie mówimy o tym rodzicom lub innej zaufanej osobie dorosłej.
- Internet to skarbnica wiedzy, ale pamiętamy, że nie wszystkie informacje muszą być prawdziwe. Zawsze sprawdzamy wiarygodność informacji.
- Szanujemy innych użytkowników internetu. Traktujemy ich tak, jak chcemy, żeby oni traktowali nas.
- Spotkania z osobami poznanymi w internecie mogą być niebezpieczne. Jeżeli planujesz takie spotkanie, pamiętaj aby zawsze powiedzieć o tym dorosłej osobie.
- Uważamy na e-maile od nieznanym nam osób. Nigdy nie otwieramy podejrzanych załączników, mogą na przykład zawierać wirusy!
- Pamiętamy, że hasła są tajne i nie powinno się ich podawać nikomu! Dbamy o swoje hasło, jak o największą tajemnicę.

W szkole, w ogólnodostępnym miejscu, prowadzimy listę polecanych, ciekawych, bezpiecznych stron internetowych.

Chętnie pomagamy w kwestiach TIK wszystkim, którzy tej pomocy potrzebują.

Proponowane zmiany/ uściślenia:

Uczniowie chcą mieć możliwość korzystania z telefonów, ale pod pewnymi warunkami:

- Zgadzą się, że na lekcji telefon komórkowy powinien być wyłączony, bądź wyciszony.
- Mógłby być użyty na lekcji w szczególnych sytuacjach, ale za zgodą nauczyciela do kontaktu z rodzicami.
- Uczniowie nie chcą być nagrywani, filmowani, czy fotografowani przez kolegów bez ich zgody.
- Uczniowie uważają też, że można by wykorzystywać niektóre funkcje telefonów na lekcjach, np. kalkulatora, stopera, kalendarza itp.

Inne uściślenia dotyczyły zasad bezpieczeństwa w sieci:

- Klasy młodsze stwierdzały, że uczniowie powinni korzystać z internetu pod opieką dorosłych.
- Na zajęciach komputerowych dzieci poznają ciekawe i bezpieczne strony przeznaczone właśnie dla nich. W poszukiwaniach pomoże strona www.sieciaki.pl oraz strony oznaczone znacznikiem BEST (bezpieczna strona).

Uczniowie odnieśli się również do wykorzystywania TIK podczas różnych zajęć, nie tylko tych, które odbywają się w pracowniach komputerowych:

- Chcieliby większego zaangażowania TIK na codziennych lekcjach, poprzez wykorzystywanie rzutnika, laptopa do używania zasobów Internetowych uatrakcyjniających bieżące tematy lekcji.
- Chętnie chcą sami w domu przygotowywać materiały na lekcje z wykorzystaniem TIK.

Kodeks 2.0

(wersja ostateczna)

1. Komunikujemy się

Z rodzicami i uczniami komunikujemy się poprzez pocztę elektroniczną oraz telefon komórkowy wg reguł i zasad uzgodnionych przez wszystkie strony.

2. Pracujemy zespołowo

Uczymy się od siebie nawzajem; nauczyciel – uczeń, uczeń – nauczyciel – wymiana doświadczeń i wzajemny szacunek.

3. Mądrze korzystamy z e-zasobów

Informacje z internetu wykorzystujemy, a nie kopiujemy – zawsze podajemy źródło informacji.

4. Dzielimy się wiedzą

W szkole, w ogólnodostępnym miejscu, prowadzimy listę polecanych, ciekawych, bezpiecznych stron internetowych.

Chętnie pomagamy w kwestiach TIK wszystkim, którzy tej pomocy potrzebują.

5. Używamy nowych technologii w szkole

Nauczyciele różnych przedmiotów w naszej szkole korzystają z TIK podczas swoich lekcji:

- organizują zajęcia w sali komputerowej,
- wykorzystują TIK zadając prace domowe i podczas zajęć na różnych przedmiotach (komputer, projektor, aparat, telefon itp.).

Uczniowie chcą większego zaangażowania TIK na codziennych lekcjach, poprzez wykorzystywanie rzutnika, laptopa do używania zasobów internetowych uatrakcyjniających bieżące tematy lekcji.

Chcą sami w domu przygotowywać materiały na lekcje z wykorzystaniem TIK.

Dbamy o szkolną stronę internetową, bo świadczy o nas samych i jest wizytówką szkoły (np. dostarczamy administratorowi strony ciekawe informacje z życia klasy, umieszczamy ważne informacje itp.).

6. Jesteśmy bezpieczni w sieci

Stosujemy następujące zasady bezpieczeństwa w sieci:

- Nigdy nie podajemy w internecie swojego prawdziwego imienia i nazwiska. Posługujemy się nickiem, czyli pseudonimem.
- Nigdy nie podajemy osobom poznanym w internecie swojego adresu domowego i numeru telefonu. Nie podajemy też adresu e-mailowego, GG, Skype.
- Nigdy nie wysyłamy swoich zdjęć.
- Jeżeli wiadomość, którą otrzymaliśmy jest wulgarna lub niepokojąca, nie odpowiadamy na nią. Pokazujemy ją swoim rodzicom lub innej zaufanej osobie dorosłej.

- Pamiętajmy, że ktoś, kto podaje się za naszego rówieśnika, w rzeczywistości może być dużo starszy i mieć wobec nas złe zamiary. Jesteśmy ostrożni!
- Jeśli ktoś lub coś w internecie nas przestraszy, koniecznie mówimy o tym rodzicom lub innej zaufanej osobie dorosłej.
- Internet to skarbnica wiedzy, ale pamiętamy, że nie wszystkie informacje muszą być prawdziwe. Zawsze sprawdzamy wiarygodność informacji.
- Szanujemy innych użytkowników internetu. Traktujemy ich tak, jak chcemy, żeby oni traktowali nas.
- Spotkania z osobami poznanymi w Internecie mogą być niebezpieczne. Jeżeli planujesz takie spotkanie pamiętaj, aby zawsze powiedzieć o tym dorosłej osobie.
- Uważamy na e-maile od nieznanym nam osób. Nigdy nie otwieramy podejrzanych załączników, mogą na przykład zawierać wirusy!
- Pamiętajmy, że hasła są tajne i nie powinno się ich podawać nikomu! Dbamy o swoje hasło, jak o największą tajemnicę.
- Uczniowie klasy młodszych twierdzą, że powinni korzystać z internetu pod opieką dorosłych.
- Na zajęciach komputerowych dzieci poznają ciekawe i bezpieczne strony przeznaczone właśnie dla nich. W poszukiwaniach pomoże strona www.sieciaki.pl oraz strony oznaczone znacznikiem BEST (bezpieczna strona).

Przyroda, Zadanie TIK

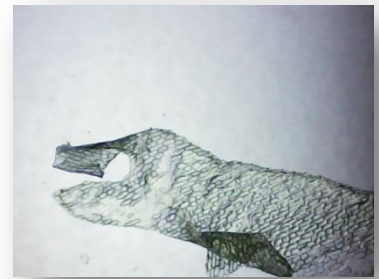
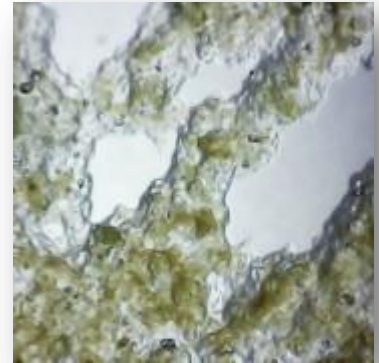
Joanna Kotlarczyk, Szkoła Podstawowa nr 11 w Oświęcimiu

Klasa piąta

Zadanie TIK, zrealizowane przez nauczycielkę biologii z uczniami klasy piątej. Uczniowie, zamiast korzystać z tradycyjnych mikroskopów, mieli możliwość dokładnego obejrzenia sporządzonych preparatów przy pomocy projektora. W ten sposób zapoczątkowali w szkole tworzenie bazy zdjęć preparatów, które będą stanowić pomoce naukowe.

Przebieg lekcji:

- Podział uczniów na grupy.
- Wykonanie modeli komórki roślinnej i zwierzęcej.
- Omówienie różnic pomiędzy komórką roślinną a zwierzęcą na podstawie wykonanych modeli i preparatów stałych (wyświetlonych przy użyciu mikroskopu podłączonego do komputera z projektorem).
- Omówienie budowy mikroskopu i funkcji poszczególnych części.
- Omówienie zasad wykonania preparatu mikroskopowego.
- Wykonanie preparatów przez uczniów (cebula, liść trzykrotki).
- Obserwacje preparatów na mikroskopach uczniowskich.
- Prezentacje preparatów wykonanych przez uczniów (wyświetlonych przy użyciu mikroskopu podłączonego do komputera z projektorem).
- Wskazanie cech komórki roślinnej na preparatach uczniowskich (prezentacje grup).
- Zapisanie obrazów preparatów uczniów na dysku w celu wykorzystania na kolejnych zajęciach.

Fot. 2 i 3. Zdjęcia preparatów

Do tej pory uczniowie mieli duży problem z określeniem, czy ich preparat został wykonany prawidłowo i odzwierciedla obraz rzeczywisty. Wspólnie zauważyliśmy, że wprowadzenie projektora wyeliminowało nie tylko tę trudność, ale także wiele innych.

Dzięki takiemu rozwiązaniu:

- mogliśmy wszyscy jednocześnie oglądać przygotowany preparat;
- obraz został powiększony i miał stałą ostrość;
- pozwoliło to na wskazanie cech komórki na uczniowskich preparatach.

Wnioski

Uczniowie nauczyli się obsługiwać mikroskop podłączony do komputera i zapisywać obrazy swoich preparatów na dysku w celu skorzystania z nich na kolejnych zajęciach.

Rozpoczęliśmy w ten sposób również tworzenie cyfrowej bazy obrazów preparatów mikroskopowych, które będą w przyszłości wykorzystywane na lekcjach przyrody.

Uczniowie do tej pory nie korzystali z mikroskopu podłączonego do komputera z projektorem. Bardzo spodobały się im takie zajęcia. Możliwość zapisania swojej pracy (obrazu swojego preparatu na pendrive'ie) i pokazanie go w domu rodzicom okazała się największą atrakcją tych zajęć.

Przyroda, projekt

Joanna Ławniczak, Szkoła Podstawowa Zespołu Szkół Fundacji SGMK, Wałbrzych

Projekt „Badanie zanieczyszczenia gleby, wody i powietrza w Wałbrzychu”

Klasa szósta

Temat projektu zaproponowali uczniowie, którzy uczęszczają na kółko przyrodnicze. Dzieci chcą się dowiedzieć, czy miasto, w którym uczą się i mieszkają, jest miastem zanieczyszczonym.

Główne cele projektu, które wspólnie ustaliliśmy, to:

- poznanie rodzajów i źródeł zanieczyszczeń środowiska w naszym mieście;
- zapoznanie się z raportami dotyczącymi zanieczyszczeń;
- zdobycie wiedzy na temat tego, w jaki sposób możemy ograniczyć zanieczyszczenia;
- ćwiczenie umiejętności pracy w zespole;
- zdobycie nowych doświadczeń.

W pierwszym etapie dzieci odwiedzą instytucje, które zajmują się badaniem zanieczyszczeń w naszym mieście: stację sanitarno-epidemiologiczną (badanie wody) i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (badania powietrza i gleb). W trakcie tych wizyt dzieci będą obserwować prowadzone badania, zadawać pracownikom pytania i dokumentować za pomocą kamery i zdjęć.

Drugi etap będzie dotyczył własnych badań zanieczyszczenia środowiska na terenie szkoły. Dzieci będą badały skalę porostową, oceniały wygląd liści na drzewach i stopień zapylenia oraz przeprowadzały badanie pH gleby.

Trzeci etap służy zebraniu wszystkich informacji, wyciągnięciu wniosków, stworzeniu prezentacji, która podsumuje nasze działania.

Działania dzieci będą monitorowane raz w tygodniu na zajęciach kółka przyrodniczego. Zadania grupa wykonuje wspólnie. Praca przy projekcie będzie oceniana. Ponieważ projekt jest bardzo rozbudowany i wymaga dużego zaangażowania ze strony uczniów, więc ocena z projektu zostanie wpisana do przedmiotu przyroda. Ocenie będzie podlegać:

- terminowe wywiązywanie się z realizowanych zadań;
- umiejętność współpracy w zespole;
- dokumentowanie badań i wyciąganie wniosków.

Pierwszy etap realizacji dotyczył zebrania informacji, jakiego rodzaju zanieczyszczenia obserwujemy w wodzie, powietrzu i glebie. Dzieci poszukiwały informacji w różnych źródłach (strony internetowe, np. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu). Korzystając z dostępnych informacji, również ze stron internetowych, opracowały krótką prezentację na temat przyczyn i skutków zanieczyszczeń.

Drugi etap projektu obejmował wizytę w Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wałbrzychu. Podczas wizyty dzieci miały możliwość uczestniczenia w badaniach wody (określenie pH, ocena zabarwienia, metoda miareczkowania). Pokazane zostały również metody badania zapylenia powietrza i dane dotyczące stopnia czystości wody z poszczególnych ujęć wody

pitnej w Wałbrzychu. Podczas wizyty dzieci wykonywały zdjęcia i nagrywały film. Ostatnią częścią naszego projektu była diagnoza środowiska przyrodniczego wokół naszej szkoły. Wykorzystane zostały proste metody do oceny stopnia zanieczyszczenia wód, powietrza i gleby. Wyniki zostały opisane w prezentacji multimedialnej.

Dużą trudnością w realizacji tego projektu okazał się podział obowiązków i terminowość.

Fot. 4 i 5. Realizacja projektu

Prezentacja szkolna odbyła się 6.06.2012 roku, na czwartej godzinie lekcyjnej. Podczas prezentacji obecni byli uczniowie klasy II, V, VI szkoły podstawowej oraz uczniowie gimnazjum. Wraz z uczniami przybyli nauczyciele-koordynatorzy projektów. Projekty były przedstawiane za pomocą rzutnika multimedialnego na tablicy interaktywnej. Tematyka była różnorodna.

Uczniowie, którzy przygotowali projekt o zanieczyszczeniach w Wałbrzychu, mieli problem, gdyż nie można było pokazać filmu z wizyty w stacji sanitarno-epidemiologicznej (zainstalowany komputer w sali nie posiadał odpowiedniego oprogramowania). Dzieci miały też kłopot z publicznym wystąpieniem i opowiadaniem o swoich doświadczeniach. W przyszłości muszę na to zwrócić uwagę. Myślę, że wcześniej należy poćwiczyć umiejętność przedstawiania prezentacji multimedialnej.

Fot. 6. Prezentacja projektu

Język polski, Zadanie TIK

Bożena Lisik, Szkoła Podstawowa nr 58, Poznań

Klasa szósta

Na lekcji języka polskiego w klasie VIa uczniowie słuchali (z płyty CD) ballady „Świtez” Adama Mickiewicza prezentowanej w formie słuchowiska. Ponieważ bardzo się to uczniom podobało, więc zaproponowałam im wykorzystanie wiadomości uzyskanych na lekcji w celu przygotowania w grupach własnych słuchowisk. Pomysł im się spodobał i przystąpiliśmy do jego realizacji. W trakcie prac nad słuchowiskami moja rola ograniczała się do funkcji doradcy, uczniowie pracowali samodzielnie.

W realizacji zadania uczestniczyli wszyscy uczniowie podzieleni na grupy 2-, 4-osobowe. Najpierw każda z grup musiała znaleźć odpowiedni dla siebie tekst. W tym celu uczniowie skorzystali z zasobów internetowych oraz zbiorów bibliotecznych. Następnie podzielili wybrane teksty na role, nauczyli się je czytać i przeprowadzili próbę. Kolejnym etapem była praca nad wymyśleniem dodatkowych efektów dźwiękowych, które ożywią słuchowisko.

Teraz należało się zastanowić nad tym, jak zapisać dźwięk. Okazało się, że najłatwiej w tym celu wykorzystać telefon komórkowy. Po nagraniu zapis z telefonów został przeniesiony do komputera, a następnie zapisany na wymiennych nośnikach pamięci. Ponieważ nagrań uczniowie dokonywali w domu, więc mogli skorzystać z pomocy technicznej kogoś z domowników albo szkolnego informatyka. Jedna grupa dokonała zapisu wykorzystując do tego celu dyktafon.

Na kolejnej lekcji dzieci prezentowały klasie efekty swojej pracy. Wykorzystywały do tego celu klasowy komputer z głośnikami. Wszystkie słuchowiska były ciekawie zrobione, większość z nich wywoływała u słuchaczy salwy śmiechu. Wszyscy świetnie się bawili.

W trakcie realizacji tego zadania uczniowie doskonalili umiejętności korzystania z TIK oraz pracy w grupie. Okazało się, że bardzo dobrze wykonali pracę, która początkowo wydawała im się trudna. Najciekawszy był efekt końcowy – poczuli się prawdziwymi twórcami. Dla mnie z kolei zaskoczeniem było to, że praca dostarczyła tak dużo radości twórcom i słuchaczom.

Język polski, projekt

Anna Grześkowiak, Publiczna Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Monte Cassino w Taczanowie Drugim

Projekt „I ja mogę zostać autorem baśni”

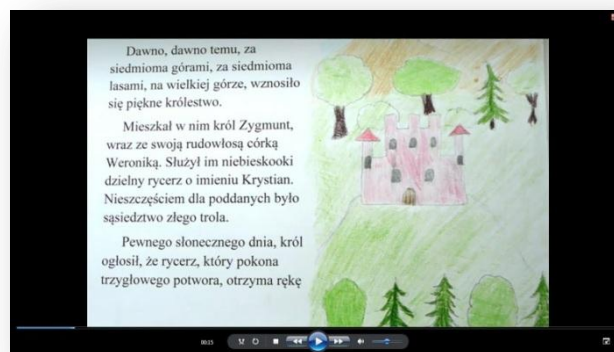
Klasa piąta

Celem projektu realizowanego przez uczniów klasy V było napisanie własnych baśni, zilustrowanie ich, wydanie w postaci książeczek dla najmłodszych i nagranie płyty „Szkolne bajanie”. Uczniowie pracowali w 4-osobowych zespołach. Na pierwszym spotkaniu przydzielono zadania i ustalono harmonogram pracy. Teksty bajek były efektem pracy zespołowej, natomiast ilustrowali je i czytali wytypowani uczniowie (laureaci konkursów plastycznych i czytelniczych). Realizacja zadań przebiegała sprawnie i zgodnie z planem. Poszczególne etapy pracy dawały uczniom wiele radości i zadowolenia. Podeszli do nich z wielkim zaangażowaniem i odpowiedzialnością.

Najdłużej trwała praca nad tekstem baśni. Członkowie zespołów mieli różne pomysły i nie zawsze byli jednomyślni. Kiedy tekst został już zakończony i poprawiony, uczniowie przystąpili do przepisywania korzystając z programu Word. Z tym zadaniem poradzili sobie całkiem sprawnie. Efektem pracy były cztery autorskie baśnie: „Jasnowłosa i niebieskooki”, „Baśń o prawdziwej przyjaźni”, „Baśń o królewnie i kowalu” i „Baśń o trzech braciach”.

Teraz do pracy przystąpili ilustratorzy. Ich kolorowe obrazki uzupełniły książeczki dla najmłodszych, które podarowaliśmy szkolnej bibliotece.

Ostatnim etapem pracy piątoklasistów było nagranie płyty „Szkolne bajanie”. Było to dla wszystkich nowe i jednocześnie ciekawe doświadczenie. Zwróciliśmy się o pomoc do nauczycielki świetlicy, pani, która ma duże doświadczenie w realizacji podobnych przedsięwzięć. Na kilka godzin szkolna świetlica zamieniła się w studio nagrań. Nie obyło się bez poprawek. Podczas realizacji tego zadania uczniowie korzystali z programu Movie Maker, który daje wiele możliwości, np.: zapisywanie dźwięku i obrabianie go czy tworzenie krótkich prezentacji w formacie avi. Uczyli się także korzystać ze skanera.

Fot. 7. Fragment „Szkolnego bajania”

Publiczna prezentacja projektu, realizowanego przez moich uczniów, odbyła się w ramach Festiwalu 2.0, na który zostali zaproszeni przedstawiciele Rady Rodziców, sołtysi okolicznych wsi, cała społeczność szkolna, uczniowie zaprzyjaźnionych szkół wraz z opiekunami. Licznie przybyli również rodzice uczniów biorących udział w programie Szkoła z klasą 2.0.

Piątoklasiści, w odświętnych strojach, przedstawili dorobek swojej pracy. Każdy z czteroosobowych zespołów zaprezentował własną baśń, pięknie ilustrowaną i wydaną w formie książeczki dla najmłodszych. Dzięki prezentacji multimedialnej, odbiorcy zebrani na auli mogli śledzić losy baśniowych bohaterów i wysłuchać pięknej narracji. Miłym upominkiem dla uczniów z zaprzyjaźnionych szkół była płyta z tekstami autorskich baśni, nagrana przez uczniów kl. V.

Praca nad realizacją projektu dała moim uczniom wiele radości i satysfakcji. Mogli wykazać się zdolnościami literackimi, plastycznymi, techniką pięknego czytania i umiejętnościami wykorzystania narzędzi TIK. Praca w zespołach pozwoliła im docenić wartość współpracy i wzajemnej pomocy. Publiczna prezentacja pokazała, że uczniowie kl. V potrafią rzetelnie i profesjonalnie zaprezentować efekty swojej pracy i zaintrygować publiczność.

Fot. 8. Prezentacja projektu

Historia, Zadanie TIK

Anna Gołownia, Szkoła Podstawowa nr 12, Białystok

Klasa szósta

Na ostatniej lekcji poprosiłam uczniów klasy VI, by na kolejne zajęcia przygotowali informacje o tym, na czym polegały: germanizacja i rusyfikacja. Wiadomości na ten temat mieli wyszukać w zasobach internetowych (zweryfikować je na minimum trzech stronach www, podając dane autorów i adresy stron). Na zajęciach zdobyte przez uczniów informacje porównamy ze źródłami książkowymi i ocenimy ich przydatność do zajęć.

Wszyscy uczniowie odrobili zadaną pracę domową. Prace były dobre – zauważyłam, że starali się nie przepisywać tekstów dosłownie, tylko tworzyć własne zdania. Uczniowie sami wysunęli dwa wnioski:

- tylko kilka osób w klasie skorzystało z internetowych słowników i encyklopedii (np. encyklopedia.pwn), a więc stron do których można mieć niemal 100% zaufania;
- większość uczniów skorzystała ze stron typu: sciaga.pl i zadane.pl (w związku z tym naszym następnym punktem lekcji stało się przedyskutowanie tego faktu i rozmowa nad przydatnością i zaufaniem do tekstów pochodzących z takich witryn).

Następnie uczniowie podzieleni w pary zasiedli przed szkolnymi komputerami. Część osób otrzymała zadanie wyszukania na wskazanej przez nauczyciela stronie informacji o Michale Drzymale, a druga część szukała informacji o strajku dzieci z Wrześni. Uczniowie musieli stworzyć notatkę na dany temat w zeszytach.

Podczas pracy uczniów nad zadaniami, nasunęły mi się następujące wnioski:

- pewna grupa uczniów wciąż ma trudność z samodzielną selekcją materiału (niektórzy starali się przepisać wszystko, inni oczekiwali, że ja wskażę im co mają wybrać: „proszę pani, czy to zdanie jest ważne?”, „czy jeżeli przepiszę ten akapit to będzie dobrze?”);
- warto wskazywać uczniom przydatne strony www, wskazując im ich wartość.

Po odczytaniu kilku notatek i podsumowaniu zajęć pojawił się kolejny wspólny wniosek: stworzymy katalog stron historycznych i zamieścimy go na naszej szkolnej stronie internetowej. Każdy ma prawo zgłosić wybraną stronę, ale zanim znajdzie się w naszym katalogu, ocenimy jej przydatność i rzetelność.

Historia, projekt

Anita Palimąka, Szkoła Podstawowa nr 11 w Będzinie

Projekt „Będzin w II połowie XIX wieku”

Klasa czwarta, piąta i szósta (kółko historyczne)

Projekt kółka historycznego, w ramach którego uczniowie poznając historię miasta i wykorzystując wszystkie możliwe źródła informacji, budują makietę Będzina z okresu XIX w.

Plan projektu:

- W ramach projektu wraz z uczniami klas IV-VI (ok. 15 uczniów) stworzymy interaktywną mapę Będzina z 1877 roku. Mapa będzie zawierała stare i współczesne zdjęcia wybranych obiektów oraz opisy tych miejsc.
- Zaplanowane działania będziemy wykonywać wspólnie.
- Zbieranie informacji o dawnym Będzinie (szczególnie informacji dotyczących drugiej połowy XIX wieku), starych pocztówek, zdjęć, map (duża część tego punktu jest już wykonana wspólnymi siłami).
- W zależności od zebranych materiałów (przede wszystkim informacji) podzielimy się na zespoły 2-3 osobowe, których zadaniem będzie stworzenie opisów wybranych miejsc na mapie (uczniowie sami zdecydują, którymi obiektami się zajmą).
- Wspólne spacerowanie kółka historycznego w trakcie których będziemy fotografować Będzin, by prócz starych zdjęć na mapie pojawiły się współczesne zdjęcia.
- Ostateczne redagowanie tekstów i wykonanie strony – w tej części zaangażowani będą przede wszystkim uczniowie, których wiedza i umiejętności pozwolą na dokończenie projektu.

W trakcie trwania projektu, prócz cotygodniowych spotkań w ramach kółka historycznego, uczniowie mogą korzystać na długich przerwach z pracowni komputerowej oraz centrum multimedialnego w naszej szkole (harmonogram dla poszczególnych klas został ustalony przez dyrekcję). Umożliwia im to pracę nad projektem nie tylko w domu, ale przede wszystkim w szkole. Ponadto w razie problemów kontaktujemy się drogą e-mailową.

Fot. 9. Plan starego Będzina (fragment)

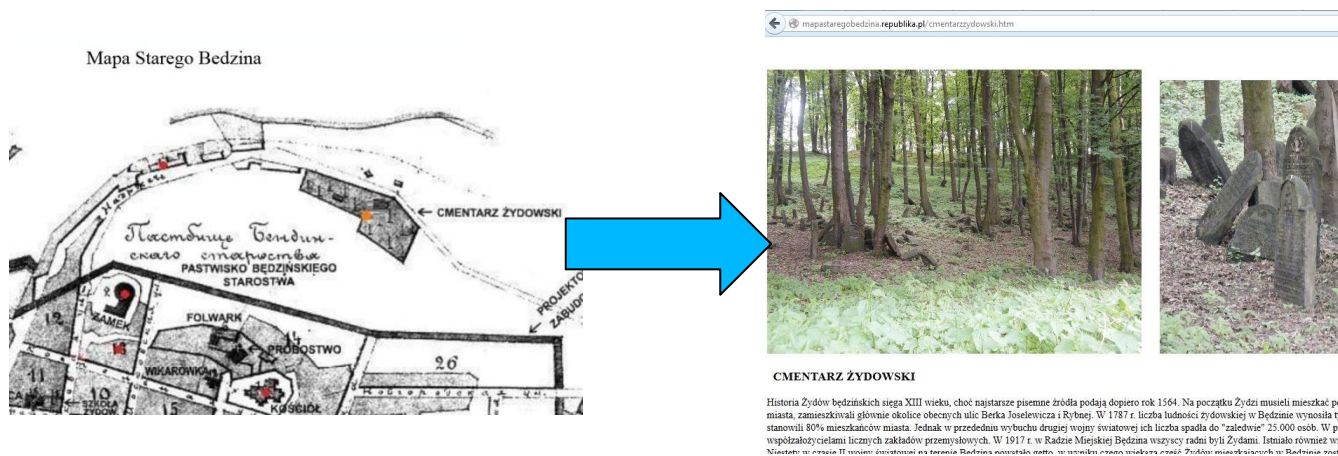
Praca uczniów na kółku historycznym jest cały czas oceniana. Pod uwagę biorę zaangażowanie uczniów, ich aktywność, ale również kreatywność w wykonywaniu poszczególnych zadań. Uczniowie na bieżąco są o tym informowani.

Realizację naszego projektu rozpoczęliśmy od sfotografowania terenu centrum Będzina, szczególnie miejsc zabytków. Każdy z uczniów miał swój wyznaczony teren. Uczniowie posługiwali się starą mapą Będzina z 1877 roku, dodatkowo pomocniczą współczesną mapką z zaznaczonymi rejonami do fotografowania. Następnie zdjęcia podlegały obróbce oraz koniecznej selekcji. Jednocześnie były wyszukiwane stare zdjęcia miejsc sfotografowanych przez uczniów. Następnym etapem było tworzenie krótkich opisów miejsc, które zamierzaliśmy zaznaczyć na mapie.

Cały czas praca uczniów była monitorowana – na naszym koncie na Google są listy, gdzie uczniowie potwierdzają swoją aktywność wpisując wszystko, co robią w odpowiednie listy. Dodatkowo spotkania odbywały się co tydzień w ramach kółka historycznego, wtedy wszystkie zdjęcia, prace wykonanie przynosili do mnie.

Uczniowie korzystali z aparatów cyfrowych, konta pocztowego oraz bazy danych, utworzonej na potrzeby projektu, z wszelkich informacji zawartych na dostępnych stronach internetowych, programu do edycji tekstu (Word), darmowych programów graficznych do obróbki zdjęć (np. Zoner), programu do tworzenia stron internetowych Front Page.

Pomoc zawsze mogli u mnie uzyskać oraz od nauczycielki informatyki. Myślę, że praca nad projektem, a szczególnie realizacja poszczególnych jego etapów stawiała przed uczniami takie wymagania, którym, aby sprostać, należało poszerzyć swoją wiedzę, jak również umiejętności (np. obsługi programu). Dotyczy to nie tylko wykonania produktu finalnego, ale również wiedzy historycznej.

Fot. 10. Cmentarz żydowski w Będzinie na mapie starego Będzina

Matematyka, Zadanie TIK

Sylvia Dąbrowska, Szkoła Podstawowa w Rzozowie

Klasa czwarta

Opis zadania, które polegało na odnalezieniu przez uczniów i przygotowaniu spisu ciekawych, edukacyjnych stron internetowych do nauki matematyki. Uczniom udało się odnaleźć wiele interesujących adresów i tym sposobem stworzyć wspólnie bazę takich stron.

Uczniowie klasy czwartej w ramach zadania domowego musieli:

- Znaleźć ciekawą edukacyjną stronę internetową.
- Skopiować link do niej i dodać jako komentarz do wątku Zadanie TIK na stronie klasowego bloga.
- Zagrać w gry lub rozwiązać zadania znajdujące się na stronach internetowych zaproponowanych przez innych uczniów na blogu.

Zadaniem nauczyciela było sprawdzenie, czy strony zaproponowane przez uczniów zawierają treści przedmiotowe.

Przy realizacji zadania zostaną wykorzystano następujące narzędzia TIK:

- komputer,
- internet,
- blog.

Stworzony zbiór ciekawych stron internetowych uczniowie będą mogli wykorzystać podczas utrwalania wiadomości matematycznych w domu lub szkole. Rozwiną także umiejętność szukania stron w internecie, poznają sposób dodawania komentarzy na blogu, a także w ciekawy sposób pogłębią swoją wiedzę na tematy matematyczne.

Uczniowie bardzo chętnie wykonali zadanie. Oczywiście znalazły się jednostki, które nie zrobiły zadania, ale większość uczniów chętnie je zrobiła i znaleźli naprawdę ciekawe strony internetowe.

W wyznaczonym terminie uczniowie wraz z nauczycielem na lekcji grali w znalezione przez nich gry i dzięki temu pogłębiali również swoje umiejętności matematyczne.

Uczniowie powiedzieli:

Fajnie zagrać w gry, które dotyczą matematyki. Mogę się uczyć w ciekawy sposób.

Już wiem, jak dodawać komentarze na blogu. Będę to robił częściej.

Teraz będziemy naprawdę realizować punkt kodeksu dotyczący uczenia się z wykorzystaniem ciekawych stron internetowych.

Ciekawe internetowe matematyczne strony edukacyjne

- Matmaonline.republika.pl
- Serwis-matematyczny.pl
- Sp114.edu.pl
- Gry.pl
- Edugames.pl
- Fajowe.pl
- Buliba.pl
- Matzoo.pl
- Wypagier.pl: [liczbowy monster](#), [ekstremalna matematyka](#), [safari - szare komórki](#), [gora sum](#), [robienie zakupów 2](#), [double digits proba sum](#), [balance klaun uczy się liczyć](#)
- Edu.games.pl
- Jeja.pl
- Zadamy.pl
- Edugames.pl
- Matematyka.pl
- Interklasa.pl
- Zyraffa.pl
- Math.edu.pl
- Matmaonline.republika.pl
- Serwis-matematyczny.pl
- Mygramy.pl
- E-zadania.pl
- Czuczu.pl
- Gamesgry.com

Matematyka, projekt

Dorota Urbaniak, Szkoła Podstawowa w Szemudzie

Projekt „Moja szkoła”

Klasa czwarta, piąta i szósta (kółko matematyczne)

Projekt „Moja szkoła” pokaże zastosowanie matematyki w życiu. Członkowie koła matematycznego – uczniowie z klas IV, V i VI – wykonają w skali plan szkoły, zbudują makietę przedstawiającą budynek naszej szkoły wraz z placem przy szkole oraz dokonają obliczeń związanych z budynkiem szkoły.

Uczniowie zostali podzieleni na grupy (wg własnych sympatii, miejsca zamieszkania). Każda grupa będzie pracować nad określonym zadaniem.

Zadania do wykonania:

- I grupa – obliczenia związane z budynkiem szkoły, przygotowanie zadań, pytań – quiz o szkole,
- II grupa – wykonanie makiety parteru szkoły,
- III grupa – makieta I piętra szkoły,
- IV grupa – wykonanie planu szkoły,
- V grupa – makieta otoczenia szkoły – placu przed szkołą,
- VI grupa – makieta II piętra,
- VII grupa – przygotowanie prezentacji multimedialnej na temat realizowanego zadania, robienie zdjęć grupom podczas ich pracy, relacje na blogu z działań zespołu.

Monitorowanie pracy uczniów odbywać się będzie na spotkaniach koła matematycznego raz w tygodniu. Dodatkowo uczniowie będą mogli się ze mną kontaktować za pomocą poczty elektronicznej.

Fot. 11. Młodzież podczas wykonywania makiety szkoły

Grupy, które miały za zadanie stworzenie makiety szkoły (grupa II, III i VI) zauważyły, że na każdym piętrze znajduje się plan budynku i można go wykorzystać – zrobili sobie na jego podstawie szkic piętra, a dopiero potem przystąpili do wykonywania pomiarów. Bardzo ułatwiło im to pracę, mimo, że czasami te same miejsca musieli mierzyć po kilka razy („coś się nie zgadzało”). Członkowie pozostałych grup przyłączyli się również do wykonywania

pomiarów, liczenia różnych elementów, które były im potrzebne do realizacji swojego zadania. Wszystkie prace były na bieżąco utrwalane przez ucznia, który robił zdjęcia oraz przygotowywał prezentację multimedialną.

Zdecydowaliśmy, że makietę szkoły wykonamy w skali 1:50, zaś plan w skali 1:100. Po wykonaniu pomiarów i naniesieniu ich na szkic nastąpił etap wstrzymania prac. Mimo moich dokładnych wskazówek, grupy nie były w stanie wykonać prac samodzielnie w domu (są to uczniowie klas IV, a zadania nie są łatwe). Dlatego postanowiłam, że grupy będą wykonywały zadanie w szkole pod moim okiem. Na wykonanie prac poświęciliśmy kilka zajęć koła matematycznego, jak również kilka razy zostaliśmy po lekcjach, aby dokończyć zadania.

W czasie prac nad projektem uczniowie korzystali z aparatów fotograficznych (niektóre elementy uwidocznili na zdjęciach, aby potem jak najdokładniej ukazać je na makiecie). Grupy przygotowujące quiz nt. szkoły oraz monitorujące pracę zespołu korzystały z internetu, programu PowerPoint, MS Word. Uczniowie nauczyli się tworzyć prezentacje multimedialne wzbogacone o hiperłącza i przyciski akcji.

Publiczna prezentacja projektu realizowanego przez moją grupę odbyła się podczas Szkolnego Festiwalu 2.0. Odbiorcami była cała społeczność szkolna – uczniowie, nauczyciele, dyrekcja. Centralne miejsce w klasie zajmowała makietka szkoły, którą ustawiliśmy na czterech połączonych stolikach. Na tablicy wyświetlaliśmy quiz o szkole, z którym mogli się zmierzyć uczniowie przychodzący odwiedzać nasze stoisko. Zadanie uczniów mojej grupy w czasie prezentacji projektu polegało na udzielaniu informacji na temat swojej pracy w projekcie. Pokazywali, jak korzystając z tablicy interaktywnej można rozwiązywać quiz na temat szkoły, co znajduje się w makietkach poszczególnych pięter, co oznaczają znaki umowne na planie szkoły, itp.

Fot. 12. Prezentacja projektu

Język angielski, Zadanie TIK

Anita Huzarek-Gwardjak, Szkoła Podstawowa nr 30, Lublin

Klasa czwarta

Uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Lublinie odbyli pieszą wycieczkę po Londynie, nie ruszając się ze swojej klasy. Najpierw wybrali interesujące ich londyńskie zabytki, a potem obejrzeni je online, korzystając z mapy Google.

6 grudnia 2011 roku w klasie 4 a odbyły się dwie lekcje języka angielskiego z wykorzystaniem komputerów. Wzięło w nich udział 13 uczniów z pierwszej grupy i 14 uczniów z grupy drugiej. Lekcje odbyły się w sali informatycznej. Uczniowie w parach wykonywali zadania przy użyciu komputera i internetu. Lekcja dotyczyła „bliższego” poznania miejsc, które warto zwiedzić w Londynie. Kilka dni przed zajęciami uczniowie mieli za zadanie odnaleźć w internecie fotografie przedstawiające zabytki Londynu wraz z ich opisami, a następnie zapisać pliki z galeriami na pendrive’ie i przynieść na zajęcia.

Przebieg zajęć:

- wyświetlenie na komputerach obrazków przedstawiających zabytki Londynu – dzieci „spacerują” po sali informatycznej od komputera do komputera, oglądając zdjęcia, następnie poprzez głosowanie wybierają najciekawsze fotografie;
- wydrukowanie przygotowanych przez uczniów galerii;
- otwarcie przeglądarki Google i wybranie zakładki „mapy” – uczniowie nakierowują kursor na obrazek przypominający sylwetkę człowieka i „przeciągają” go na mapę w miejsce wyznaczone przez nauczyciela, np. Tower Bridge. Po chwili wyświetla im się widok ulicy na słynnym moście, a co najciekawsze, jest to widok FPS (*first-person shooter*, czyli tzw. „widok z oczu”). Uczniowie „spacerują” po słynnym moście, mijając po drodze realne miejsca, ludzi;
- korzystanie ze wskazówek nauczyciela dotyczących sprawnego poruszania się po ulicach Londynu;
- odnajdywanie na mapie kolejnych interesujących miejsc;
- stworzenie plakatu przedstawiającego mapę zabytków Londynu – uczniowie przyklejają na kartonie wcześniej wydrukowane zdjęcia i je podpisują.

Uczniowie utrwalili techniki wyszukiwania informacji i zdjęć w internecie, zapisywania ich na przenośnym nośniku danych, a także drukowania. Poznali nowoczesne aplikacje dostępne w internecie. Odniosłam wrażenie, że byli zaskoczeni faktem, iż można zobaczyć z bliska prawie wszystkie miejsca tak bardzo oddalone od ich domów. Aby wycieczka po Londynie była bardziej realna, pokazałam uczniom dom, w którym mieszkałam, gdy byłam w Anglii. Porównaliśmy widok ulicy przedstawiony w internecie z prawdziwymi zdjęciami, zrobionymi w tamtym miejscu podczas mojego pobytu za granicą. Uczniowie byli pod ogromnym wrażeniem.

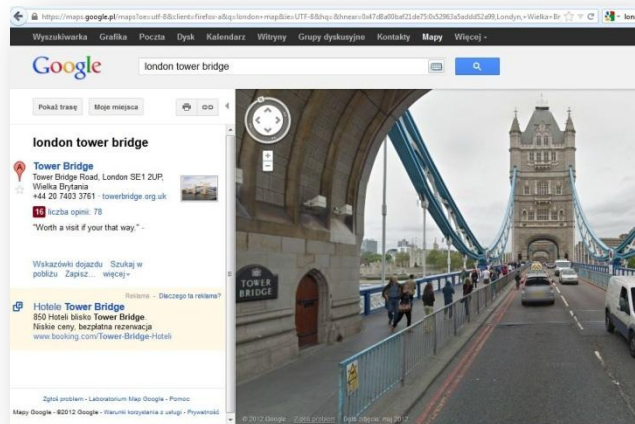
Wypowiedzi uczniów:

Jak będę w domu, to zobaczę, jak wygląda Paryż!

Pokażę rodzicom, że w Internecie są takie możliwości.

Teraz wiem, co Pani miała na myśli opowiadając, że w Londynie jest zupełnie inaczej niż u nas w Polsce.

W trakcie przeprowadzania tych lekcji nie miałam żadnych trudnień. Uczniowie byli zachwyceni! Polecam tego typu lekcje wszystkim nauczycielom, którzy w swoich programach nauczania mają tematy związane z poznawaniem nowych miejsc, obcych kultur, cywilizacji.

Fot. 13. Wirtualny spacer po Londynie. Tower Bridge

Język angielski, projekt

Magdalena Podgórska, Szkoła Podstawowa nr 2, Krosno Odrzańskie

Projekt „Włącz się w Euro 2012”

Klasa piąta

Uczniowie wchodzą w rolę zagranicznego turysty i patrzą na swoje miasto jego oczyma. Przy okazji pogłębiają wiedzę na temat miasta i jego okolic, rozbudzają lokalny patriotyzm i rozwijają wrażliwość na potrzeby innych ludzi.

Nad projektem pracuje klasa V B ze szkoły podstawowej nr 2 w Krośnie Odrzańskim. Głównym celem uczniów jest wejście w rolę zagranicznego turysty i spojrzenie na swoje miasto jego oczyma, a następnie odpowiedzenie na pytania, np. „Czy gość z zagranicy potrafiłby się odnaleźć bez niczyjej pomocy?"; „Na jakie trudności mógłby natrafić?"; „Jak można by było mu pomóc?”. Ponadto, wspólna praca i zaangażowanie mają bardziej zintegrować dzieci oraz nauczyć je kooperacji i odpowiedzialności, co stanowi kamień węgielny wszelkich projektów. Kolejnym celem jest pogłębienie wiedzy uczniów na temat swojego miasta i jego okolic, rozbudzanie lokalnego patriotyzmu oraz wrażliwości na potrzeby innych ludzi.

Uczniowie samodzielnie dobrali się w zespoły, ze względu na wspólne pomysły dotyczące projektu. Powstało siedem zespołów trzyosobowych. Każda z grup ma swojego koordynatora. Jeden z chłopców natomiast zadeklarował chęć koordynowania pracy wszystkich zespołów, co zostało zaakceptowane przez dzieci.

Zadania:

- uzyskanie potrzebnych informacji o Krośnie Odrzańskim i jego najbliższych okolicach (położenie, bazy noclegowe, wyżywienie, ważne miejsca, punkty informacyjne, rozrywka i rekreacja itp.);
- przetłumaczenie na język angielski podstawowych informacji o naszej okolicy;
- przeprowadzenie wywiadów – dziewczynki z grupy tanecznej ETNA będą być może miały okazję do krótkiej rozmowy po angielsku z tancerką z zagranicy; ponadto, rozmowy z mieszkańcami, rodzicami, dziadkami, itp., jak również z urzędnikami;
- uzyskanie niezbędnych wiadomości dotyczących EURO 2012;
- opracowanie mapy/planu miasta z uwzględnieniem potrzeb turystów z zagranicy;
- stworzenie programu treningowego dla naszej klasy (zgodnie z założeniem pomysłu na projekt na stronie www.ceo.org.pl);
- podjęcie prób nagrywania naszych działań, opisywania ich z wykorzystaniem narzędzi TIK.

Narzędzia TIK, jakie wykorzystamy: poczta elektroniczna (komunikacja między uczniami i mną), wyszukiwarki (potrzebne informacje), serwis Glogster (karta projektu), blogi (dzielenie się informacjami, komentowanie), Google Earth (plan/mapa), Prezi (prezentacje multimedialne), digital storytelling lub MovieMaker (film), itp. Uczniowie będą mogli korzystać z internetu po lekcjach na świetlicy szkolnej oraz konsultować prace z informatykiem.

Praca uczniów będzie monitorowana przeze mnie na bieżąco poprzez bezpośredni kontakt (raz w tygodniu podczas lekcji lub/i zajęć dodatkowych bądź częściej w razie potrzeby), drogę mailową, dokumenty Google, itp.

Uczniowie będą oceniani za wkład i zaangażowanie w pracę, jak również za kreatywność i wykorzystywanie narzędzi TIK. Chciałabym także, aby uczniowie zaprezentowali wyniki swojej pracy w szerszym gronie, np. zapraszając dzieci z innych szkół w naszej okolicy.

Większość dzieci zabrała się od razu do pracy, jak na przykład dziewczynki z zespołu tanecznego, które przeprowadziły krótką rozmowę po angielsku z zagranicznymi tancerzami goszczącymi w Polsce, na temat naszego miasta; rozmowę nagrały telefonem komórkowym.

Spotkania konsultacyjne odbywały się co tydzień. Omawialiśmy pracę nad projektem, wyjaśnialiśmy niejasności, wprowadzaliśmy zmiany bądź poprawki. W przypadku trudności, uczniowie udzielali sobie pomocy i cennych porad. Taka sytuacja miała miejsce przy wspomnianym wyżej nagraniu wywiadu za pomocą telefonu komórkowego i przesłaniu go do mnie. Dziewczynkom pomogła koleżanka z klasy. Równie ważne było dla nas porozumiewanie się za pomocą narzędzi TIK, głównie mailowo. Mogliśmy także liczyć na pomoc informatyka oraz rodziców, za co jestem niezmiernie wdzięczna.

Do naszych sukcesów można zaliczyć założenie przez jednego z chłopców, notabene koordynatora pracy dzieci, własnego bloga, stworzenie prezentacji w Prezi i zachęcenie uczniów do korzystania z tego narzędzia. Obecnie dzieci chętniej wybierają Prezi niż PowerPointa. Wspomniany uczeń jest również autorem filmiku o szkolnych dyskotekach na Youtube. Do trudnych momentów zaliczyłabym bierność niektórych uczniów, na szczęście nielicznych, którzy zgłosili się do pracy nad projektem. Dużym zaskoczeniem było dla mnie spore zaangażowanie większości dzieci w realizację projektu i umiejętność współpracy.

Projekt pt. „Nasze miasto na Euro 2012” został zaprezentowany podczas Festiwalu Nauki, który odbywał się w naszej szkole w dniach 4-6.06.2012 r. Odbiorcami byli uczniowie, nauczyciele oraz goście – uczniowie z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych wraz z panią opiekun, niektórzy rodzice.

Każdy z uczniów prezentował efekty pracy swojej grupy, omawiając cały proces przygotowań i wskazując odpowiednią część w prezentacji. Kamil w imieniu chorego Iwa przedstawił całą prezentację. Franek oraz dziewczynki Patrycja i Karolina omówili swoje wywiady. Kuba i Maciej byli ekspertami od Euro 2012. Dziewczynki opowiadały o naszym mieście, również po angielsku, wskazując nasze położenie w Google Earth. Moja rola ograniczała się tu jedynie do wspierania i monitorowania ich działań oraz uwieczniania ich prezentacji. Dowodem na to są załączone zdjęcia. Pokaz trwał 45 minut.

Fot. 14 i 15. Prezentacja projektu

Uczniowie nauczyli się korzystać z narzędzi TIK, zaczęli chętniej stosować Prezi do prezentacji. Pogłębili swoją wiedzę na temat naszego miasta, co w efekcie, mam nadzieję, rozbudziło ich lokalny patriotyzm. Zdobyli wiele cennych informacji dotyczących Euro 2012 i piłki nożnej w ogóle. Rozwinęły się także ich umiejętności z języka angielskiego. Dzieci zrozumiały potrzebę współpracy!

Wszystkie osoby, które wykonały powierzone im zadania i zaprezentowały efekty swojej pracy zostały nagrodzone zgodnie ze wspólnie przyjętymi wcześniej kryteriami, tzn. zebrały 10 punktów, co stanowi maksimum.

Informatyka, Zadanie TIK

Kamila Gruby-Miodońska, Szkoła Podstawowa im. Ryszarda Berwińskiego nr 26, Poznań

Klasa piąta i szósta

W zadaniu mieli wziąć udział uczniowie klas 5ABC oraz 6ABC, czyli wszyscy moi podopieczni. Zadanie miało polegać na znalezieniu 10 adresów stron internetowych będących dobrymi źródłami informacji z zakresu przedmiotów nauczanych w szkole (przyroda, język polski, historia, języki obce, matematyka).

Etapy wykonania zadania:

- wyszukanie przez uczniów stron internetowych, będących ich zdaniem wartościowym źródłem informacji;
- zweryfikowanie list pod względem wiarygodności i przydatności przez nauczyciela;
- poprawienie list przydatnych stron internetowych.

W procesie wykonywania zadania postanowiłam wykorzystać jedynie laptop podłączony do internetu.

Podaję uczniom cel zadania, zaznaczając jednocześnie, że lista stron nie powinna zawierać adresów: portali społecznościowych, Wikipedii, Google, stron rozrywkowych oraz blogów i portali informacyjnych. Lekcja została uzupełniona rozmową na temat źródeł internetowych, z których korzystają uczniowie. Najczęściej wymienianymi źródłami były Wikipedia, zadane.pl i tym podobne strony internetowe. Ponadto uczniowie poza podaniem adresu musieli wiedzieć, czego strona dotyczy i w czym może pomóc, jakich informacji dostarczyć.

Uczniowie rozpoczęli wykonywanie zadania podczas lekcji, mieli dokończyć je w domu i na kolejnych zajęciach przedstawić wyniki swojej pracy. Jak się okazało, już na początku wystąpiły trudności. Jedna z uczennic skomentowała: „I co ja mam napisać? Przecież oprócz facebooka i wikipedii nic nie ma” (Ola, klasa 6). Stwierdzenie to było dla mnie jednocześnie zaskakujące, przygnębiające oraz utwierdziło mnie w przekonaniu, że zadanie to jest jak najbardziej potrzebne.

W pierwszej fazie pracy uczniowie mieli bardzo duże trudności. Zdecydowanie lepiej z zadaniem poradzi sobie uczniowie klas 5 niż 6. Jestem przekonana, że wynika to stąd, że uczniowie młodszy krócej korzystają z internetu i jego zasobów. Zdecydowanie łatwiej znaleźć im wartościowe źródła niż uczniom starszym, pochłoniętym przez facebooka, kwejka i demotywatory.

Na kolejnej lekcji uczniowie przedstawili wyniki swojej pracy. Około 2/3 uczniów jeszcze raz musiało wykonać swoje zadanie, ponieważ ich listy nie do końca uwzględniały wszystkie podane przeze mnie kryteria. Wśród podawanych adresów znalazły się adresy stron z grammi, rozrywką. Tym razem jednak wykonanie zadania poprzedziłam demonstracją wyszukiwania wartościowego źródła. Na oczach uczniów wyszukałam strony, które postrzegam jako najbardziej wiarygodne (na przykład w kwestii anatomii strony czasopism medycznych, w kwestiach przyrodniczych – strony typu www.national-geographic.pl). Pokazałam im również, w jaki sposób znaleźć autora artykułu czy informacji oraz określić wiarygodność źródła. Problemem okazało się również zadawanie pytań. Uczniowie w większości

przypadków korzystając z wyszukiwarek nie wpisują hasła, lecz pytanie. Skutkuje to wyświetleniem wyników w postaci linków do forów, w których znajdują się odpowiedzi pisane przez innych użytkowników Internetu, niekoniecznie specjalistów. Sztuka wyszukiwania okazała się dla uczniów trudna, lecz szybko przekonali się, na czym polega zadawanie właściwych pytań oraz jak ważne jest w procesie poszukiwania odpowiedzi.

Na trzeciej z kolei lekcji niemalże 100% uczniów przedstawiło dobrze wykonane zadanie. Osiągnęli sukces, w który włożyli dużo wysiłku. Przekonali się, że w Internecie istnieje nie tylko facebook czy kwejk, ale również wiele ciekawych stron. Pokazałam uczniom, jak ciekawe filmiki związane z biologią znajdują się w sieci, jak odnaleźć słowniki czy zrobić ćwiczenia z języka angielskiego.

Najtrudniejsze z mojego punktu widzenia okazało się wytłumaczenie uczniom, dlaczego zadawanie pytania na forum i oczekiwanie na odpowiedź od przypadkowych osób nie jest właściwą drogą postępowania. Uczniowie bardzo lubią dostawać wszystko podane na tacy. Zadanie pytania na forum i czekanie na odpowiedź jest znacznie łatwiejsze niż przeszukiwanie stron i ich zawartości.

Najczęściej pojawiającym się komentarzem na temat zadania było *Nie wiedziałam, że jest taka strona*. Uczniowie nie zdawali sobie sprawy, że tak wiele ciekawych rzeczy można znaleźć w Internecie.

Myślałam, że jak ktoś pisze w Internecie, to wie, zna odpowiedź. (Kuba, klasa 5)

Nie ufam blogom tak do końca, bo nie wiadomo, kto to napisał. (Julia, klasa 5)

Ja też mogę założyć bloga i pisać tam co chcę. To nie musi być prawda, mogę nie wiedzieć o czym piszę, a ktoś inny to przeczyta i wykorzysta. (Klaudia, klasa 5)

Nie wszystkie strony, które znalazłam, były wartościowe, choć na początku tak się wydawało, na przykład po nazwie bloga. (Wiktoria, klasa 6)

Musimy pamiętać, że wszystko, co jest napisane w internecie, napisali ludzie. Nie zawsze wiemy, kto tak naprawdę. (Paulina, klasa 6)

Polecam wykonanie tego prostego ćwiczenia z uczniami (niech przygotują taką listę przydatnych adresów internetowych), bez wcześniejszego szczegółowego instruowania, jak to zrobić. Jestem przekonana, że na tym poziomie edukacji – szkoła podstawowa – to pozornie banalne zadanie okaże się dla uczniów poważnym wyzwaniem, a dla nauczycieli ciekawym doświadczeniem, które pokaże, jak odnajdują się w świecie internetu nasi uczniowie.

Informatyka, projekt

Monika Beniak, Niepubliczna Szkoła Podstawowa Sióstr Salezjanek, Dzierżoniów

Projekt „W świecie naszych zainteresowań”

Klasa piąta

Temat projektu został zaproponowany przez nauczyciela. Na realizację projektu przewidziane są cztery tygodnie. Zostały powołane zespoły; sformułowano tematy - zadania dla zespołów, wokół których zorganizowane są działania uczniów. Projekt kończy się prezentacją poszczególnych grup. Uczniowie mogą zapisywać swoje zadania na różnych nośnikach: CD, pendrive, twardy dysk komputera. Praca uczniów będzie monitorowana poprzez wspólne spotkania. Zespoły mogą przygotowywać swoje zadania w szkole (komputery z oprogramowaniem dostępne w sali lekcyjnej oraz pracowni komputerowej), a także w domu. Nauczyciel pomaga przy opracowywaniu prezentacji.

Każdy zespół będzie pracował wykorzystując m.in. program Word, Paint, PowerPoint. Uczniowie będą mogli zamieszczać własnoręcznie zrobione zdjęcia oraz korzystać z wiadomości i zdjęć zamieszczonych w Internecie. Każdy zespół przygotowuje prezentację, wystawę.

Kryteria oceniania:

- umiejętny wybór treści, szaty graficznej, pomysłowość, przydatność zebranych informacji;
- pomysłowość opracowania tematu, przejrzystość i czytelność oraz jakość informacji;
- współpraca w zespole.

Uczniowie zabrali się za realizację zaplanowanych działań z wielkim entuzjazmem, wykazali ogromne chęci i zainteresowanie. Monitorowanie ich pracy odbywało się poprzez rozmowy, obserwację oraz za pomocą przedstawiania projektów na komputerze. Spotkania konsultacyjne były organizowane w miarę potrzeb, dotyczyły głównie zaplanowanych projektów, co w nich zmienić, czego brakuje, co dodać, co usunąć, co przekształcić. Sukcesem dla uczniów było stworzenie własnych prezentacji, w których mogli wykazać się swoją wiedzą i umiejętnościami, pochwalić się swoimi zainteresowaniami. Uczniowie wykazali się ogromną pomysłowością i kreatywnością. Swoje prezentacje wykonywali w sali komputerowej w szkole i korzystali z domowych komputerów. Uczniowie wykorzystali następujące programy i narzędzia: PowerPoint, Word, Paint, Winamp, Windows Media Player, Internet Explorer, Mozilla Firefox, Google. Bez problemu radzili sobie z obsługą programów, a jeśli mieli jakieś pytania czy wątpliwości, to konsultowali z nauczycielem. Uczniowie nauczyli się współpracy w grupie, wzajemnego zrozumienia, tolerancji.

Publiczna prezentacja projektu odbyła się podczas zajęć informatycznych w szkolnej pracowni komputerowej. Kilka dni wcześniej odbyły się próby z uwzględnieniem kolejności przedstawianych prezentacji. Odbiorcami byli uczniowie klas 4-6 i nauczyciele naszej szkoły. Wszyscy uczniowie, którzy przedstawiali swoje prezentacje, wykazali się świetnym przygotowaniem i kreatywnością.

Notatki